

بسمه تعالی

دانشگاه علوم پزشکی و خدمات بهداشتی درمانی رفسنجان  
معاونت آموزشی (مرکز مطالعات و توسعه آموزش علوم پزشکی)  
دانشکده پزشکی (گروه اپیدمیولوژی و امار زیستی)  
دفتر توسعه آموزش علوم پزشکی دانشکده پزشکی  
طرح درس

نام درس: بهداشت ۲ (اصول اپیدمیولوژی)

تعداد و نوع واحد: ۲ واحد نظری، ۱ واحد توسط اینجانب (دکتر وزیری نژاد)

رشته تحصیلی: دانشجویان پزشکی

سال تحصیلی: ۱۳۹۷-۸

مدرس: دکتر رضا وزیری نژاد ۱ واحد

مقطع تحصیلی دانشجویان: ارشد اپیدمی

مدت زمان ارائه درس: یک ترم

نیمسال تحصیلی: اول

محل برگزاری: دانشکده پزشکی

شماره درس: ۰۲

پیشنیاز: ندارد

هدف کلی درس:

## اهداف کلی:

معرفی اصول و روشهای اپیدمیولوژی و کاربرد آنها در سلامت جامعه. فراهم آوردن مهارت مقدماتی در استنباط نقادانه متون اپیدمیولوژی مربوط به سلامت جامعه.

## اهداف جزئی و رفتاری:

در جدول زیر آمده است

| شماره جلسه | تاریخ جلسه | اهداف میانی (رنوس مطالب)                                                             | اهداف ویژه (بر اساس سه حیطه اهداف آموزشی: شناختی، عاطفی، روان حرکتی)                                                                                                                                 | طبقه هر حیطه | روش یاددهی* یادگیری                  | مواد و وسایل آموزشی | زمان جلسه (دقیقه) | تکالیف دانشجوی     | نحوه** ارزشیابی                              |
|------------|------------|--------------------------------------------------------------------------------------|------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|--------------|--------------------------------------|---------------------|-------------------|--------------------|----------------------------------------------|
| ۱          | ۹۷/۷       | تعریف و مفاهیم اولیه علم اپیدمیولوژی                                                 | آشنایی دانشجویان با اهمیت و رسالت علم اپیدمیولوژی و جنبه های ویژه آن در کنترل بیماریها و آسیبها در جوامع بشری                                                                                        |              | ارایه مطالب مهم به روش سخنرانی و بحث | پروژکتور و وایت برد | ۱۰۰               | مطالعه و سرچ موضوع | پاسخ به سوالات هر جلسه و ارزشیابی کتبی نهایی |
| ۲          | ۹۷/۷       | اندازه های سلامت و بیماری (میزانهای ابتلا)                                           | دانشجو بیاموزد که ابزار مهم اندازه گیری سلامت و بیماری چیست و بعنوان مثال با میزانهای بروز و شیوع بعنوان میزانهای ابتلا آشنا و علاوه بر محاسبه آنها بتواند ارتباط آنها و موارد کاربرد آنها را بداند. |              | ارایه مطالب مهم به روش سخنرانی و بحث | پروژکتور و وایت برد | ۱۰۰               | مطالعه و سرچ موضوع | پاسخ به سوالات هر جلسه و ارزشیابی کتبی نهایی |
| ۳          | ۹۷/۷       | Analytic epidemiology، آشنایی با چرخه مطالعات اپیدمیولوژیک و ضوابط تعیین روابط علیتی | دانشجو بایستی در پایان درس بداند که چه استراتژی را در مورد طراحی مطالعات با توجه به موقعیت علمی موضوع تخت بررسی (بیماری و آسیب تحت بررسی) دنبال                                                      |              | ارایه مطالب مهم به روش سخنرانی و بحث | پروژکتور و وایت برد | ۱۰۰               | مطالعه و سرچ موضوع | پاسخ به سوالات هر جلسه و ارزشیابی کتبی نهایی |

\* روش یاددهی - یادگیری می تواند شامل: سخنرانی، مباحثه ای - گروهی کوچک، نمایشی - حل مسئله - پرسش و پاسخ - گردش علمی، آزمایشی

\*\* آزمون ها بر اساس اهداف می توانند به صورت آزمون ورودی (آگاهی از سطح آمادگی دانشجویان) مرحله ای یا تکوینی (در فرایند تدریس با هدف شناسایی قوت و ضعف دانشجویان) و آزمون پایانی یا تراکمی (پایان یک دوره یا مقطع آموزشی با هدف قضاوت در مورد تسلط دانشجویان) برگزار گردد.

|                                                                                                                          |                                                                                              |     |                        |                                         |                                                                                                                                                                                                                                                                                   |                                                                                             |      |   |
|--------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|----------------------------------------------------------------------------------------------|-----|------------------------|-----------------------------------------|-----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|---------------------------------------------------------------------------------------------|------|---|
|                                                                                                                          |                                                                                              |     |                        |                                         | نماید. بعلاوه باید بتواند جایگاه مطالعات تحلیلی و تجربی را دریافته و ضوابطی را که برای یافتن روابط علیتی لازم است درک نماید.                                                                                                                                                      |                                                                                             |      |   |
| پاسخ به سوالات هر جلسه و ارزشیابی کتبی نهایی                                                                             | مطالعه<br>وسرچ<br>موضوع و<br>یافتن یک<br>مطالعه<br>(مقاله) مورد<br>شاهدی و<br>مطالعه آن      | ۱۰۰ | پروژکتور و وایت<br>برد | ارایه مطالب مهم به روش<br>سخنرانی و بحث | دانشجو باید ضمن آشنایی با اصول طراحی مطالعات مورد شاهدهی باید در پایان کلاس ضمن درک کامل نحوه انجام این مطالعات و توانایی در طراحی آن و محاسبه Odds Ratio (بعنوان یک اندازه برآورد اثر)، در مورد محدودیتها (چرایی استفاده از OR بجای RR) و نیز نقاط قوت آنها بطور کامل بحث نماید. | Analytic epidemiology، اصول طراحی مطالعات مورد-شاهدی. قدرت و محدودیت این مطالعات            | ۹۷/۸ | ۴ |
| پاسخ به سوالات هر جلسه و ارزشیابی کتبی نهایی                                                                             | مطالعه<br>وسرچ<br>موضوع و<br>یافتن یک<br>مطالعه<br>(مقاله)<br>کوهورت و<br>مطالعه آن          | ۱۰۰ | پروژکتور و وایت<br>برد | ارایه مطالب مهم به روش<br>سخنرانی و بحث | دانشجو باید ضمن آشنایی با اصول طراحی مطالعات کوهورت باید در پایان کلاس ضمن درک کامل نحوه انجام این مطالعات و توانایی در طراحی آن و نیز محاسبه خطر نسبی (RR) بعنوان یک اندازه برآورد اثر، در مورد محدودیتها و نیز نقاط قوت آنها بطور کامل بحث نماید.                               | Analytic epidemiology، اصول طراحی مطالعات کوهورت. قدرت و محدودیت این مطالعات                | ۹۷/۸ | ۵ |
| پاسخ به سوالات هر جلسه و ارزشیابی کتبی نهایی                                                                             | مطالعه<br>وسرچ<br>موضوع و<br>یافتن یک<br>مطالعه<br>(مقاله)<br>تجربی<br>حیوانی و<br>مطالعه آن | ۱۰۰ | پروژکتور و وایت<br>برد | ارایه مطالب مهم به روش<br>سخنرانی و بحث | دانشجو باید ضمن آشنایی با اصول طراحی مطالعات تجربی حیوانی و انسانی (Clinical Trial) باید در پایان کلاس ضمن درک کامل نحوه انجام این مطالعات و توانایی در طراحی آن و نیز محاسبه اندازه برآورد اثر، در مورد محدودیتها و نیز نقاط قوت آنها بطور کامل بحث نماید. ملاحظات اخلاقی        | Experimental studies، اصول طراحی مطالعات تجربی و انواع آن، قدرت و محدودیت این مطالعات       | ۹۷/۸ | ۶ |
| پاسخ به سوالات هر جلسه و ارزشیابی کتبی نهایی. بخشی از نمره نهایی مربوط به کیفیت و دقت و نحوه مشارکت در مباحث در کلاس است | مطالعه<br>وسرچ<br>موضوع و<br>یافتن یک<br>مطالعه<br>(مقاله)<br>و RCT                          | ۱۰۰ | پروژکتور و وایت<br>برد | ارایه مطالب مهم به روش<br>سخنرانی و بحث | دانشجو باید ضمن آشنایی با اصول طراحی مطالعات تجربی حیوانی و انسانی (Clinical Trial) باید در پایان کلاس ضمن درک کامل نحوه انجام این مطالعات و توانایی در طراحی آن و نیز محاسبه اندازه برآورد اثر، در مورد ملاحظات                                                                  | Experimental studies، اصول طراحی مطالعات تجربی و انواع آن، ملاحظات اخلاقی و پروتکلهای موجود | ۹۷/۸ | ۷ |

|                                                                                                                     |                                                                |     |                     |                                      |                                                                                                                                                                                                                                               |                                          |      |   |
|---------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|----------------------------------------------------------------|-----|---------------------|--------------------------------------|-----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|------------------------------------------|------|---|
|                                                                                                                     |                                                                |     |                     |                                      | اخلاقی که بایستی در هنگام انجام انواع مطالعات اپیدمیولوژیک به آنها توجه شود بدانند.                                                                                                                                                           |                                          |      |   |
| پاسخ به سوالات هر جلسه و ارزشیابی کتبی نهایی. بخشی از نمره نهایی مربوط به کیفیت و دقت و نحوه رایحه لکچر در کلاس است | مطالعه و سرچ موضوع و یافتن یک مطالعه (مقاله) مرتبط و مطالعه آن | 100 | پروژکتور و وایت برد | ارایه مطالب مهم به روش سخنرانی و بحث | دانشجو علاوه بر آشنایی با روشهای غربالگری باید شاخصهای مورد محاسبه در هنگام ارزیابی تستهای غربالگری (حساسیت، ویژگی، ارزش اخباری مثبت و منفی، درصدهای منفی و مثبت کاذب، و Likelihood ratios) را بداند و قادر به محاسبه و استفاده از آنها باشد. | Screening, ارزشهای تشخیصی تستهای کلینیکی | ۹۷/۹ | ۸ |

تعداد جلسات: ۸ جلسه

نحوه ارائه درس و روش تدریس: روش سخنرانی و بحث و نیز رایحه خلاصه مقالات علمی توسط دانشجو

روند ارائه درس:

تکالیف (وظایف) دانشجو:

علاوه بر مطالعه و شرکت در مباحث کلاسی باید حداقل یک جلسه خلاصه مقالات علمی را رایحه نماید

نحوه ارزشیابی: نحوه رایحه خلاصه مقالات علمی، مشارکت در مباحث و امتحان پایان ترم

وسایل کمک آموزشی و رسانه های آموزشی:

ویدئو پروژکتور و وایت برد برای انجام محاسبات

زمان و مکان ارائه درس: ترم اول سال تحصیلی، دانشکده پزشکی

مقررات درس و انتظارات از دانشجویان: حضور منظم، شرکت در مباحث و انجام دقیق تکالیف

منابع:

- (۱) اپیدمیولوژی لئون گردیس آخرین چاپ موجود
- (۲) Epidemiology: Beyond the Basics, F. Javier Nieto and Moyses Szklo آخرین چاپ
- (۳) اپیدمیولوژی مازنر (ترجمه دکتر ناصری، آخرین چاپ)